

Euroopan työsuojelustrategia 2007 - 2012

■ SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Julkaisuja 2007:24

Euroopan työsuojelustrategia 2007 - 2012

**Työn laadun ja tuottavuuden parantaminen:
yhteisön työterveys- ja työturvallisuusstrategia**

ISSN 1236-2050
ISBN 978-952-00-2484-0 (nid.)
ISBN 978-952-00-2485-7 (PDF)

Yliopistopaino, Helsinki 2007

ESIPUHE

Euroopan komissio vahvisti ensimmäisen työsuojelustrategiansa vuonna 2002. Komissio antoi tällöin tiedonannon ”Työn ja yhteiskunnan muutoksiin sopeutuminen: yhteisön uusi työsuojelustrategia vuosille 2002-2006”. Strategia painotti kokonaisvaltaista työhyvinvoinnin parantamista, riskien ehkäisyn vahvistamista ja eri poliittisten välineiden yhdistämistä. Euroopan unionin neuvosto antoi strategiaa koskevan päätöslauselman ja sosiaali- ja terveysministeriö julkaisi asiakirjat yksissä kansissa (Työsuojelujulkaisuja 66, 2002).

Perusteellisen valmistelun sekä vuosille 2002-2006 laaditun strategian arvioinnin perusteella komissio hyväksyi tiedonannollaan 21.2.2007 uuden strategian ”Työn laadun ja tuottavuuden parantaminen: yhteisön työterveys- ja työturvallisuusstrategia vuosiksi 2007-2012”. Tämä uusi strategia poikkeaa edellisestä niin rakenteeltaan kuin sisällöltäänkin. Siinä on asetettu yksi selkeä tavoite: työtapaturmien vähentäminen 25 % strategiakauden aikana. Strategia mainitsee kahdeksan eri keinoa tai välinettä, joiden avulla tavoite on määrä saavuttaa. Tärkeitä keinoja ovat lainsäädännön asianmukainen toimeenpano sekä lainsäädännön parantaminen ja yksinkertaistaminen. Erityisesti otetaan huomioon pk -yritysten tarpeet. Kansallisten strategioiden suunnittelu ja toteuttaminen ovat strategian mukaan keskeisellä sijalla.

Euroopan unionin neuvosto hyväksyi strategiaa koskevan päätöslauselman 25.6.2007. Neuvosto toteaa mm. että tulisi pitää yllä edellisen strategian aikaansaamaa kehitystä ja mainitsee, että se perustui työhyvinvointia koskevaan laaja-alaiseen lähestymistapaan ja että se antoi uutta vauhtia ennaltaehkäisevälle politiikalle ja merkittäville uudistuksille. Neuvosto vetoaa niin jäsenvaltioihin, komissioon kuin työmarkkinaosapuoliinkin strategian tavoitteiden toteuttamiseksi.

Sosiaali- ja terveysministeriö julkaisee jälleen työsuojelustrategiaa koskevan päätöslauselman ja varsinaisen strategian sellaisinaan suomeksi. Ministeriö toivoo, että strategian linjaukset ja tavoitteet tulevat laajasti tunnetuksi suomalaisessa työelämässä. Täten voidaan entistä paremmin kehittää työoloja ja työhyvinvointia Euroopan unionissa yhdessä muiden jäsenmaiden kanssa.

Marraskuussa 2007

Osastopäällikkö Mikko Hurmalainen

TIIVISTELMÄ

Euroopan työsuojelustrategia 2007 – 2012. Helsinki, 2007. 34 s. (Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu; ISSN 1236-2050; 2007:24)
ISBN 978-952-00-2484-0 (nid.), ISBN 978-952-00-2485-7 (PDF)

Komissio hyväksyi tiedonannollaan 21.2.2007 uuden työsuojelustrategian ”Työn laadun ja tuottavuuden parantaminen: yhteisön työterveys- ja työturvallisuusstrategia vuosiksi 2007-2012”. Strategian tavoitteena on työtapaturmien vähentäminen 25 % ja siinä mainitaan kahdeksan eri keinoa tai välinettä, joiden avulla tavoite on määrä saavuttaa. Kansallisten strategioiden suunnittelu ja toteuttaminen ovat strategian mukaan keskeisellä sijalla.

Euroopan unionin neuvosto hyväksyi strategiaa koskevan päätöslauselman 25.6.2007. Neuvosto toteaa mm. että tulisi pitää yllä edellisen strategian aikaansaamaa kehitystä. Neuvosto vetoaa niin jäsenvaltioihin, komissioon kuin työmarkkinaosapuoliinkin strategian tavoitteiden toteuttamiseksi.

Tämä julkaisu sisältää strategiaa koskevan päätöslauselman ja varsinaisen strategian sellaisinaan suomeksi.

Asiasanat: strategia, työtapaturmat, työsuojelu, työterveys

SAMMANDRAG

Gemenskapens arbetsmiljöstrategi för 2007 – 2012. Helsingfors, 2007. 34 s. (Social- och hälsovårdsministeriets publikationer; ISSN 1236-2050; 2007:24)
ISBN 978-952-00-2484-0 (inh.), ISBN 978-952-00-2485-7 (PDF)

Europeiska gemenskapernas kommission godkände i sitt meddelande den 21.2.2007 en ny europeisk arbetsmiljöstrategi ”Bättre kvalitet och produktivitet i arbetet: Gemenskapens arbetsmiljöstrategi 2007-2012”. Strategin har som mål att minska antalet arbetsolycksfall med 25 %. I den anger kommissionen åtta instrument för att uppnå målet. Planeringen och genomförandet av de nationella strategierna har en nyckelroll för att strategin ska lyckas.

Europeiska unionens råd godkände den 25.6.2007 en resolution om strategin. Rådet konstaterar att den utveckling som den föregående strategin åstadkommit bör fortsätta. Rådet vädjar till medlemsstaterna, kommissionen och arbetsmarknadsparterna för att strategins mål ska uppnås.

Denna publikation innehåller resolutionen om strategin och strategitexten på finska.

Nyckelord: arbetshälsa, arbetarskydd, olycksfall i arbete, strategi

SUMMARY

Community strategy 2007 – 2012 on health and safety at work. Helsinki 2007. 34 pp. (Publications of the Ministry of Social Affairs and Health, ISSN 1236-2050, 2007:24)
ISBN 978-952-00-2484-0, ISBN 978-952-00-2485-7 (PDF).

The Commission of the European Communities adopted in its communication on 21 February 2007 a new health and safety strategy “Improving quality and productivity at work: Community strategy 2007-2012 on health and safety at work”. The strategy aims at reducing occupational accidents by 25 %. It proposes eight instruments to achieve this objective. Planning and implementation of the national strategies are essential for the success of the strategy.

The Council of the European Union adopted on 25 June 2007 a resolution on the strategy. The Council states that the development achieved by the previous strategy should be maintained. The Council appeals to the member states, the Commission and labour market parties for reaching the strategy’s objectives.

This publication contains the resolution on the strategy and the strategy text in Finnish.

Key words: accidents at work, occupational health, safety at work, strategy

Sisällysluettelo

Esipuhe.....	3
Tiivistelmä.....	5
Sammandrag.....	6
Summary	7
Sisällysluettelo	9
Neuvoston päätöslauselma yhteisön uudesta työterveys- ja työturvallisuusstrategiasta vuosiksi 2007–2012 (2007/C 145)	11

TYÖN LAADUN JA TUOTTAVUUDEN PARANTAMINEN: YHTEISÖN TYÖTERVEYS- JA TYÖTURVALLISUUSSTRATEGIA VUOSIKSI 2007–2012

1	JOHDANTO	17
2.	TYÖTERVEYDEN JA -TURVALLISUUDEN KESKEISET HAASTEET	18
3.	YHTEISÖN STRATEGIAN TAVOITTEET VUOSINA 2007–2012.....	19
4.	NYKYAIKAISTEN JA TEHOKKAIDEN LAINSÄÄDÄNTÖPUITTEIDEN LUOMINEN	20
4.1	Vahvistetaan yhteisön lainsäädännön täytäntöönpanoa	20
4.2.	Lainsäädännön soveltamisen valvontaa koskevan yhteistyön syventäminen	22
4.3.	Lainsäädäntöpuitteiden yksinkertaistaminen ja niiden sopeuttaminen muutoksiin.....	23
5.	KANSALLISTEN STRATEGIOIDEN KEHITTÄMISEN JA TÄYTÄNTÖÖNPANON TUKI.....	24
5.1.	Terveiden seurannan ennaltaehkäisevän tehokkuuden lisääminen.....	24
5.2.	Toiminta työntekijöiden kuntoutuksen ja työelämään paluun tukemiseksi.....	25
5.3.	Sosiaalisten ja demografisten muutosten kohtaaminen	25
5.4.	Toimintalinjojen yhtenäisyyden parantaminen	25
6.	KÄYTTÄYTYMISMALLIEN MUUTOSTEN TUKEMINEN	26
6.1.	Työterveyden ja -turvallisuuden liittäminen koulutusohjelmiin	26
6.2.	Terveellisemmät ja turvallisemmat työpaikat: terveystietämisen kasvattaminen ja tiedotuksen tukeminen yrityksissä.....	27
7.	UUSIEN JA YHÄ MERKITTÄVÄMPIEN RISKIEN KOHTAAMINEN	28
7.1.	Uusien riskien havaitseminen.....	28
7.2.	Mielenterveyden edistäminen työpaikalla	29
8.	SAAVUTETUN EDISTYMISEN ARVIOIMINEN	29
9.	TYÖTERVEYDEN JA TYÖTURVALLISUUDEN EDISTÄMINEN KANSAINVÄLISELLÄ TASOLLA	29
10.	PÄÄTELMÄT	30

I

(Päätöslauselmat, suositukset, suuntaviivat ja lausunnot)

PÄÄTÖSLAUSELMAT

NEUVOSTO

NEUVOSTON PÄÄTÖSLAUSELMA,

tehty 25 päivänä kesäkuuta 2007,

yhteisön uudesta työterveys- ja työturvallisuusstrategiasta vuosiksi 2007–2012

(2007/C 145/01)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon komission 21 päivänä helmikuuta 2007 antaman tiedonannon Työn laadun ja tuottavuuden parantaminen: yhteisön työterveys- ja työturvallisuusstrategia vuosiksi 2007–2012, joka on osa Euroopan sosiaalista toimintaohjelmaa.

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 137 artiklan johdosta on annettu huomattava määrä työterveyttä ja työturvallisuutta koskevaa yhteisön lainsäädäntöä.
- (2) Työn laadulla on huomattava inhimillinen ja myös taloudellinen ulottuvuus, ja jäsenvaltiot ovat Lissabonin strategian puitteissa tunnustaneet, että työterveys- ja työturvallisuuspolitiikka edistää merkittävästi talouskasvua ja työllisyyttä.
- (3) Euroopan sosiaalinen malli perustuu moitteettomasti toimivaan talouteen, korkeatasoiseen sosiaaliseen suojeluun ja koulutukseen sekä sosiaaliseen vuoropuheluun, ja siten siihen kuuluu työn laadun ja erityisesti työterveyden ja työturvallisuuden parantaminen.
- (4) EU:n on meneillään olevan väestörakenteen muutoksen vuoksi vahvistettava yritysten kilpailukykyä, ottaen huomioon 23 ja 24 päivänä maaliskuuta 2001 Tukholmassa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston, 15 ja 16 päivänä maaliskuuta 2002 Barcelonassa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston sekä 8 ja 9 päivänä maaliskuuta 2007 Brysselissä kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät.
- (5) Yhteisön uuden työterveys- ja työturvallisuusstrategian vuosiksi 2007–2012 (jäljempänä 'yhteisön strategia') olisi

pidettävä yllä edellisen, vuosiksi 2002–2006 laaditun yhteisön työterveys- ja työturvallisuusstrategian aikaansaamaa kehitystä. Kyseinen strategia perustui työhyvinvointia koskevaan laaja-alaiseen lähestymistapaan ja se antoi uutta vauhtia ennaltaehkäisevälle politiikalle ja merkittäville uudistuksille.

- (6) Olemassa olevan lainsäädännön täytäntöönpano on edelleen yksi kaikkien jäsenvaltioiden tärkeimmistä velvoitteista terveellisen ja turvallisen työympäristön luomisen edistämiseksi.
- (7) Työtapaturmien ja ammattitautien esiintymistiheys, joka vaihtelee jäsenvaltiosta toiseen, on edelleen absoluuttisesti katsoen liian suuri tietyillä toimialoilla ja tietyjen työtekijäryhmien osalta, minkä vuoksi on tärkeää, että uudella strategialla olisi korjattava tämä tilanne.

ANTAA TÄMÄN PÄÄTÖSLAUSELMAN:

I

1. Neuvosto toteaa komission mielipiteen, jonka mukaan työtaturmien ja ammattitautien jatkuva, kestävä ja vakaa vähentäminen edellyttää, että asiaan liittyvät osapuolet pyrkivät muun muassa seuraaviin tavoitteisiin:
 - a) korostetaan entistä voimakkaammin yhteisön lainsäädännön täytäntöönpanoa,
 - b) tuetaan yhteisön lainsäädännön noudattamista, erityisesti riskialttiina pidetyillä toimialoilla ja yrityksissä sekä kaikin heikoimmassa asemassa olevien työtekijäryhmien osalta;

- c) mukautetaan oikeudellisia puitteita työelämän muutokseen ja yksinkertaistetaan niitä;
- d) edistetään kansallisten strategioiden laatimista ja täytäntöönpanoa;
- e) edistetään yleistä kulttuuria, jossa terveys ja riskien ennaltaehkäisy ovat keskeisellä sijalla, kannustamalla samalla työntekijöiden käyttäytymismallien muutoksia ja tuemalla samalla terveyttä edistäviä työnantajien toimintatapoja;
- f) kehitetään menetelmiä, joilla tunnistetaan ja arvioidaan uusia mahdollisia riskejä;
- g) arvioidaan yhteisön strategian täytäntöönpanoa;
- h) edistetään työterveyttä ja työturvallisuutta kansainvälisesti.
2. Neuvosto toteaa komission mielipiteen, jonka mukaan näiden tavoitteiden saavuttaminen edellyttää laaja-alaisen lähestymistavan kehittämistä edelleen, ottaen huomioon seuraavat toiminta-alueet:
- a) Kansallisissa strategioissa olisi asetettava etusijalle sellaisen toimenpidepaketin toteuttaminen, jolla taataan lainsäädännön noudattaminen laajasti erityisesti pienissä ja keski-suurissa yrityksissä (jäljempänä 'pk-yritykset') ja riskialtiilla toimialoilla:
- hyvien toimintatapojen levittäminen paikallistasolla,
 - koulutus,
 - yksinkertaisten välineiden ja ohjeiden laatiminen,
 - korkeatasoisten ennaltaehkäisypalveluiden parempi saatavuus,
 - työsuojelutarkastajien riittävät taloudelliset ja henkilöstöresurssit,
 - taloudellisten kannustimien käyttö kansallisella ja yhteisön tasolla.
- Strategioissa olisi tarvittaessa ja kansallisten painopisteiden ja olosuhteiden mukaisesti käsiteltävä erityisesti väestörakenteen muutosta, terveyden seurannan ennaltaehkäisevää tehokkuutta, työntekijöiden kuntoutusta ja paluuta työelämään, täytäntöönpanon parantamista ja tehostamista sekä politiikkojen johdonmukaisuuden parantamista.
- b) Kansallisissa strategioissa olisi pyrittävä vahvistamaan mitattavissa olevat tavoitteet työtapaturmien ja ammattitautien esiintymisen vähentämiseksi oleellisten työntekijäryhmien, yritystyyppien ja/tai toimialojen osalta.
- c) Hallinnollisen ja institutionaalisen sääntelykehyksen parantaminen on edelleen keskeinen painopiste kansallisella ja yhteisön tasolla, ja arvioinnilla on tässä keskeinen merkitys.
- d) Asiaan liittyviä politiikkoja, kuten kansanterveys- ja työllisyyspolitiikkaa, on johdonmukaistettava työterveys- ja työturvallisuuspolitiikkojen kanssa.
- e) Työelämän uusia ja olemassa olevia riskejä on tutkittava enemmän sellaisilla aloilla kuin
- psykososiaaliset kysymykset ja tuki- ja liikuntaelinten sairaudet,
 - vaaralliset aineet, lisääntymiselle aiheutuvat riskit ja uudesta teknologiasta, kuten nanoteknologiasta johtuvat riskit,
 - työn järjestämisen uusista muodoista johtuvat riskit, ja
 - työterveyden ja työturvallisuuden hallinta,
 - sukupuolinäkökohdat asianmukaisesti huomioon ottaen.
- f) Työpaikat on suunniteltava siten, että työntekijöiden työllistyvyydestä huolehditaan koko heidän työelämänsä ajan. Samanaikaisesti työpaikat olisi sopeutettava ikääntyneiden ja vammaisten työntekijöiden yksilöllisiin tarpeisiin.
- g) Työterveyttä ja työturvallisuutta koskevien käyttäytymismallien muutosta on edistettävä kaikilla koulutuksen tasoilla ja kaikilla aloilla.
- h) On kehitettävä edelleen uusia välineitä, joilla voidaan mitata saavutettua edistymistä ja kaikkien toimijoiden sekä kansallisella että Euroopan tasolla toteuttamia pyrkimyksiä, käyttäen erityisesti tulostaulukkoja.
- i) On välttämätöntä tehostaa kansainvälistä yhteistyötä ja jatkaa aktiivista yhteistyötä Kansainvälisen työjärjestön, Maailman terveysjärjestön ja muiden kansainvälisten järjestöjen kanssa.

II

Neuvosto

1. on tyytyväinen komission tiedonantoon yhteisön uudesta työterveys- ja työturvallisuusstrategiasta vuosiksi 2007–2012;
2. katsoo, että tiedonanto muodostaa hyödylliset puitteet Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 137 artiklan tehokkaan täytäntöönpanon jatkamiselle yhteisön tasolla;
3. on yhtä mieltä komission kanssa siitä, että työterveys ja työturvallisuus turvaa työntekijöiden elämän ja terveyden ja parantaa heidän motivaatiotaan, mutta että sillä on myös ensiarvoinen merkitys yritysten kilpailukykyyn ja tuottavuuden lisäämisessä sekä sosiaalisen suojelun järjestelmien kestävyyyden edistämiseksi, sillä se vähentää työtapaturmien, onnettomuuksien ja ammattitautien sosiaalisia ja taloudellisia kustannuksia;
4. korostaa, että kollektiiviset suojatoimenpiteet ja riskien torjuminen niiden lähteillä ovat ennaltaehkäisyn perusperiaatteita;

5. katsoo, että työhyvinvointia koskevaan laaja-alaiseen lähestymistapaan perustuvan työterveyttä ja työturvallisuutta koskevan yhteisön politiikan tavoitteena pitäisi olla työtapa-turmien ja ammattitautien jatkuva, kestävä ja vakaa vähen-täminen;
 6. tukee komission tavoitetta vähentää työtapa-turmien koko-naismäärää 25 prosenttia yhteisön tasolla ottaen huomioon jäsenvaltioiden kokemukset, olosuhteet ja mahdollisuudet;
 7. korostaa tarvetta:
 - a) tunnustaa 'hyvän työn' merkitys ja sen taustalla olevat periaatteet, jotka ovat työntekijöiden oikeudet ja osallis-tuminen, yhtäläiset mahdollisuudet, työterveyden ja työturvallisuuden suojelu sekä työn järjestäminen perheystävällisesti;
 - b) ottaa huomioon uudet haasteet kuten väestörakenteen muutos ja työväestön ikääntyminen, uudet työllisyys-suuntaukset sekä uudet ja kasvavat Eurooppaan suuntau-tuvat ja Euroopan sisäiset muuttovirrat;
 - c) — varmistaa modernit ja tehokkaat työterveyttä ja työturvallisuutta koskevat lainsäädäntöpuitteet,
 - taata yhteisön lainsäädännön asianmukainen täytän-töönpano,
 - yksinkertaistaa yhteisön lainsäädäntöä olemassa olevaa suojelun tasoa alentamatta, ja
 - mukauttaa yhteisön lainsäädäntö työpaikalla tapahtu-viin muutoksiin;
 - d) lisätä asianosaisten keskuudessa tietoisuutta tarpeista, jotka liittyvät työelämästä työtapa-turman, ammattitaudin tai vamman vuoksi pitkään poissa olleiden työnteki-jöiden kuntoutukseen ja työelämään paluuseen;
 - e) toteuttaa lisätoimenpiteitä, taloudelliset kannustimet mu-kaan lukien, asennemuutosten alulle panemiseksi, jotta yrityksissä saataisiin aikaan osallistuvampi, yhdenmety terveyden ja turvallisuuden hallinta;
 - f) kehottaa Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirastoa edistämään tietojen ja hyvien toimintatapojen vaihtoa ja toimittamaan riskienseurantakeskuksensa välityksellä korkealaatuista tietoa erityisistä haasteista. Enemmän huomiota olisi kiinnitettävä laajempiin sosioekonomisiin suuntauksiin ja vaikutuksiin;
 8. kehottaa jäsenvaltioita:
 - a) laatimaan ja toteuttamaan yhteistyössä työmarkkinaosa-puolten kanssa kansallisten olosuhteiden mukaan sovi-tettuja johdonmukaisia kansallisia työterveys- ja työtur-vallisuusstrategioita, joissa tarvittaessa asetetaan mitatta-vissa olevat tavoitteet työtapa-turmien ja ammattitautien esiintymistiheyden alentamiseksi erityisesti niillä aloilla, joilla niitä esiintyy keskimääräistä enemmän;
 - b) antamaan kansallisille sosiaalisen suojelun ja terveysjär-jestelmille tarvittaessa aktiivisemman roolin ennaltaeh-käisyä parantamisessa sekä työntekijöiden kuntoutuksen ja työelämään paluun hoitamisessa;
 - c) ottamaan huomioon työllisyyttä ja sosiaalista yhteisvas-tuuta koskevan yhteisön ohjelman (Progress), Euroopan sosiaalirahaston ja muiden yhteisön rahastojen tarjoamat mahdollisuudet yhteisön työterveys- ja työturvallisuus-strategian 2007–2012 edistämiseksi;
 - d) kannustamaan kansallisia tutkimuskeskuksia vaihtamaan tietoja ja toimimaan ohjelmiansa osalta yhteistyössä kansallisella ja Euroopan tasolla keskittyen ongelmanrat-kaisuun ja tulosten antamiseen nopeasti yrityksille, erityisesti pk-yrityksille;
 - e) lisäämään tietoisuutta parantamalla tiedotusta työnteki-jöille sekä heidän koulutustaan ja osallistumistaan anta-malla yksinkertaista neuvontaa erityisesti pienille yrityksille sekä analysoimalla esimerkkejä hyvistä toimintata-voista ja levittämällä niitä, erityisesti paikallistason toimi-joiden verkostoitumisen avulla;
 - f) edistämään järjestelmällistä lähestymistapaa työhyvin-vointiin työn laatua koskevilla aloitteilla sisällyttämällä terveyden ja turvallisuuden, elinikäisen oppimisen ja sukupuolinäkökohdat liikkeenjohtoon ja kaikkiin koulu-tustasoihin;
 - g) varmistamaan täytäntöönpanon parantamisen ja tehosta-misen kaikissa jäsenvaltioissa ja ryhtymään asianmukai-siin toimiin työsuojelutarkastajien riittävien resurssien varmistamiseksi;
 - h) jatkamaan Kansainvälisen työjärjestön vuonna 2003 hyväksymän maailmanlaajuisen työterveys- ja työturval-lisuusstrategian täytäntöönpanoa kaikin tarkoituksenmu-kaisin keinoin;
 - i) kiinnittämään erityistä huomiota uusiin työllisyys-suuntauksiin, kuten itsenäisen ammatinharjoittamisen lisään-tymiseen, ulkoistamiseen, alihankintaan, siirtotyöläisiin ja lähetettyihin työntekijöihin;
9. kehottaa komissiota
 - a) edistämään työturvallisuutta ja työterveyttä toteuttamalla aiheellisia toimenpiteitä työelämän muutosten alalla;
 - b) varmistamaan paremman yhteistyön eri järjestöjen ja komiteoiden, kuten työterveyden ja työturvallisuuden neuvoa-antavan komitean, johtavien työsuojelutarkasta-jien komitean, Euroopan työterveys- ja työturvallisuus-viraston sekä Euroopan elin- ja työolojen kehittämissää-tiön, kanssa ja niiden kesken, sekä ottamaan huomioon näiden järjestöjen antamat tiedot ja komiteoiden esit-tämät näkemykset alaa koskevien uusien politiikkojen ja lainsäädännön laatimisessa;
 - c) jatkamaan lainsäädännön täytäntöönpanon seuraamista ja tukemista kaikissa jäsenvaltioissa;

- d) laatimaan erityisesti pk-yrityksille ohjeet direktiivien soveltamisesta yhdessä työterveyden ja työturvallisuuden neuvoa-antavan komitean ja työmarkkinaosapuolten kanssa;
 - e) parantamaan koordinoitua yhteisön politiikkojen kanssa, erityisesti työvälineiden ja kemikaalien valmistuksen ja myynnin sekä kansanterveys- ja koulutuspolitiikan ja syrjinnän vastaisen politiikan osalta;
 - f) rohkaisemaan näkemysten ja kokemusten vaihtoa kansallisista strategioista työturvallisuuden ja työterveyden neuvoa-antavassa komiteassa;
 - g) työterveyden ja työturvallisuuden neuvoa-antavan komitean tukemana parantamaan toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä 12 päivänä kesäkuuta 1989 annetun neuvoston direktiivin 89/391/ETY 7 artiklan täytäntöönpanoa ennaltaehkäisyveluiden laadun, kattavuuden ja saatavuuden osalta; ⁽¹⁾
 - h) laatimaan yhteisiä menetelmiä työterveys- ja työturvallisuudirektiivien arvioimiseksi tiiviissä yhteistyössä työterveyden ja työturvallisuuden neuvoa-antavan komitean kanssa ja tehostamaan pyrkimyksiä hallinnollisen ja sääntelykehityksen parantamiseksi ja yksinkertaistamiseksi edelleen, ottaen huomioon Brysselissä 8 ja 9 päivänä maaliskuuta 2007 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston esittämän tavoitteen ja hallinnollisten rasitteiden vähentämistä koskevat komission toimet, alentamatta olemassa olevan suojelun tasoa ja kiinnittäen asianmukaista huomiota mikroyritysten tarpeisiin kyseessä olevan lainsäädännön täytäntöönpanon osalta;
 - i) huolehtimaan siitä, että yhteisön strategian nojalla esitetty lainsäädäntöehdotukset ovat Brysselissä 8 ja 9 päivänä maaliskuuta 2007 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston toistamien paremman lainsäädännön periaatteiden mukaisia ja että niihin on tarvittaessa liitetty asianmukainen vaikutustenarviointi;
 - j) tarkastelemaan yhdessä työterveyden ja työturvallisuuden neuvoa-antavan komitean kanssa työnantajien välisiä yhteistyötapoja, kun samalla työpaikalla toimii useita alihankintatasoja;
 - k) tekemään yhteistyötä lainsäädäntöviranomaisten kanssa sellaisen asianmukaisen Euroopan tilastojärjestelmän perustamiseksi työterveyden ja työturvallisuuden alalla, jossa otetaan huomioon erilaiset kansalliset järjestelmät ja vältetään asettamasta hallinnollisia lisärasitteita;
10. kehottaa työmarkkinaosapuolia:
- a) laatimaan aloitteita toimialakohtaisen sosiaalisen vuoropuhelun puitteissa ja huolehtimaan siitä, että työntekijöiden edustajille annetaan paremmat mahdollisuudet osallistua ammatillisten riskien järjestelmälliseen hallintaan;
 - b) osallistumaan aktiivisesti yhteisön strategian perusperiaatteiden levittämiseen Euroopan tasolla sekä kansallisella, alueellisella ja yksittäisten yritysten tasolla;
 - c) tekemään aktiivista yhteistyötä omien kansallisten viranomaistensa kanssa kansallisten työterveys- ja työturvallisuusstrategioiden laatimisessa ja toteuttamisessa;
 - d) edistämään ja tekemään tunnetuiksi työpaikoilla ammatillisten riskien ennaltaehkäisyä koskevien periaatteiden asianmukaista soveltamista;
 - e) jatkamaan neuvotteluja työpaikkaväkivallan ja -kiusaamisen ehkäisemiseksi ja ottamaan huomioon arvioinnin, joka koskee työperäistä stressiä koskevan eurooppalaisen puitesopimuksen täytäntöönpanoa;
 - f) tehostamaan sekä kansallisella että yhteisön tasolla työterveydestä ja työturvallisuudesta vastaaville työntekijöiden edustajille sekä työnantajille, erityisesti pk-yrityksille, annettavaa teknistä apua ja koulutusta.

⁽¹⁾ EYVL L 183, 29.6.1989, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1).

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 21.2.2007
KOM(2007) 62 lopullinen

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

**Työn laadun ja tuottavuuden parantaminen: yhteisön työterveys- ja
työturvallisuusstrategia vuosiksi 2007–2012**

{SEK(2007) 214}

{SEK(2007) 215}

{SEK(2007) 216}

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN KOMITEALLE

Työn laadun ja tuottavuuden parantaminen: yhteisön työterveys- ja työturvallisuusstrategia vuosiksi 2007–2012

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

1. JOHDANTO

Tässä tiedonannossa ehdotetaan strategiaa työterveyden ja -turvallisuuden edistämiseksi Euroopan unionissa vuosina 2007–2012. Työterveys ja -turvallisuus ovat nyt yksi keskeisimmistä ja pisimmälle kehittyneistä työllisyyttä ja sosiaalikykyä koskevista EU:n politiikan aloista¹. Viime vuosikymmeninä on hyväksytty ja ryhdytty soveltamaan suurta määrää yhteisön säädöksiä, joiden avulla on voitu parantaa työoloja EU:n jäsenvaltioissa ja edistyä merkittävästi työhön liittyvien tapaturmien ja sairauksien torjunnassa.

Komissio määritteli vuonna 2002 yhteisön uuden strategian vuosiksi 2002–2006 tavoitteenaan vauhdittaa työterveys- ja työturvallisuuspolitiikkaa. Strategia pohjautui laaja-alaiseen toimintatapaan, johon kuuluu hyvinvointi työssä ja jossa otetaan huomioon työelämän muutokset sekä uusien, esimerkiksi psykososiaalisten, riskien ilmaantuminen.

Yhteisön työterveys- ja työturvallisuusstrategian (2002–2006) arviointikertomuksessa² päätellään, että strategia antoi uutta vauhtia kansallisen tason ennaltaehkäisy politiikalle ja että siinä esitettiin johdonmukaisia ja vakuuttavia argumentteja kumppanuussuhteen puolesta, jolla voidaan saavuttaa yhteiset tavoitteet ja kannustaa ennaltaehkäisytoiminnan sidosryhmiä pohtimaan strategisesti tällaisten tavoitteiden saavuttamiskeinoja. Strategia on herättänyt yleisen mielipiteen huomaamaan työterveyden ja -turvallisuuden merkityksen työympäristössä laadunhallinnan olennaisina osina ja taloudellista suorituskykyä ja kilpailukykyä määrittävinä tekijöinä.

Lissabonin strategian puitteissa jäsenvaltiot ovat tunnustaneet, että työn laadun ja tuottavuuden takaaminen voi suuresti edistää talouskasvua ja työllisyyttä. Työterveyden ja työturvallisuuden puutteellinen suojelu voi näet työtapaturmien ja työperäisten sairauksien kautta aiheuttaa poissaoloja tai jopa pysyvää työperäistä työkyvyttömyyttä. Nämä merkitsevät suuria inhimillisiä ongelmia mutta myös huomattavaa kielteistä talousvaikutusta. Työterveys- ja työturvallisuusongelmiin liittyvät valtavat taloudelliset kustannukset haittaavat talouskasvua ja vaikuttavat EU:n yritysten kilpailukykyyn. Merkittävä osa kustannuksista jää lisäksi sosiaaliturvajärjestelmien ja julkisen rahoituksen vastuulle.

Vuonna 2001 Tukholmassa kokoontunut Eurooppa-neuvosto asetti vuoden 2010 tavoitteeksi saavuttaa 50 prosentin keskimääräisen työllisyysasteen 55–64-vuotiaiden miesten ja naisten ikäryhmässä. Barcelonan Eurooppa-neuvostossa vuonna 2002 sovittiin, että Euroopan unionin

¹ Politiikan perustana on EY:n perustamissopimuksen 137 artikla.

² Yhteisön työterveys- ja työturvallisuusstrategian (2002–2006) arviointikertomus (SEK(2007) 214).

olisi pyrittävä nostamaan ihmisten tosiasiallista keskimääräistä työmarkkinoilta poistumisikää vuoteen 2010 mennessä asteittain noin viidellä vuodella. Työn nykyaikainen organisointi kuten työympäristön terveellisyys ja turvallisuuskin voivat merkittävästi edistää hyvinvointia työssä, kun jokaisen työntekijän työskentelykapasiteetti voidaan maksimoida ja siten estää ennenaikainen työmarkkinoilta poistuminen.

Jotta voitaisiin parantaa sekä naisten että miesten työllistettävyyttä ja ammatillista elämänlaatua, on myös sukupuolten tasa-arvossa edistytävä. Tasa-arvon puuttuminen sekä työelämässä että sen ulkopuolella voi vaikuttaa naisten työturvallisuuteen ja -terveyteen³ ja sitä kautta heidän tuottavuuteensa. Myös miesten työturvallisuuteen ja työterveyteen liittyvät erityiskysymykset vaativat omalta osaltaan huomiota.

Kansallisella ja EU:n politiikalla olisi edistettävä sellaisten työympäristöjen ja työterveyspalveluiden syntymistä, joiden avulla ikääntyneetkin työntekijät voivat täysimääräisesti ja tuottavasti osallistua työelämään. Tavoitteena pitäisi olla tilanne, jossa työ vahvistaa henkilökohtaista terveyttä ja hyvinvointia ja jossa pääsy työmarkkinoille ja työllisyyden säilyminen tukevat yleistä kansanterveyttä. Tässä yhteydessä on syytä korostaa, että hyvä työterveys voi osaltaan parantaa kansanterveyttä. Työpaikka tarjoaakin erityisen sopivat puitteet ennaltaehkäisyyn ja terveyden edistämiseen kuuluville toimille.

Vuosia 2002–2006 koskeneen yhteisön strategian aikana todettiin työtapaturmien merkittävä vähentyminen. Vuosille 2007–2012 ehdotetun uuden strategian on tarkoitus olla vieläkin kunnianhimoisempi, ja sillä pyritään vuoteen 2012 mennessä vähentämään työtapaturmien kokonaismäärää EU-27:ssä 25 prosenttia. Tähän päästäisiin parantamalla työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelua, jolloin myös tuntuvasti tuetaan kasvu- ja työllisyysstrategiaa.

2. TYÖTERVEYDEN JA -TURVALLISUUDEN KESKEISET HAASTEET

Vuosia 2002–2006 koskeneen yhteisön strategian uusi toimintatapa tuottaa jo tuloksia. Jäsenvaltiot ovat saavuttaneet todellista edistystä kansallisten strategioiden ja paremmin kohdennettujen toimintaohjelmien laadinnassa. Vuosina 2000–2004 (tuoreimmat käytettävissä olevat tiedot) kuolemaan johtaneiden työtapaturmien määrä EU-15:ssä supistui 17 prosenttia ja yli kolmen päivän poissaoloon johtaneiden työtapaturmien määrä 20 prosenttia⁴. Voidaan odottaa, että tämä myönteinen kehitys vakiintuu viimeisimmissä tilastotiedoissa.

Saavutetusta edistymisestä huolimatta viimeisemmät tulokset neljänestä Euroopan työoloja koskevasta tutkimuksesta osoittavat, että monet eurooppalaiset työntekijät katsovat yhä, että työ vaarantaa heidän terveytensä tai turvallisuutensa:

– lähes 28 % Euroopan työntekijöistä ilmoittaa kärsivänsä muista kuin tapaturmiin liittyvistä terveysongelmista, jotka ovat tai voivat olla nykyisen tai aiemman työn aiheuttamia tai pahentamia

– keskimäärin 35 % työntekijöistä katsoo, että työ aiheuttaa riskin heidän terveydelleen.

³ "Gender issues in safety and health at work", Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto, 2003.

⁴ SEK(2007) 214.

Ammatillisten riskien pienentyminen ei myöskään ole tasaista:

- Tietyt työntekijäryhmät (nuoret, tilapäisissä työsuhteissa työskentelevät, ikääntyneet työntekijät sekä siirtotyöläiset) ovat edelleenkin muita alttiimpia ammatillisille riskeille.
- Tietyt yritystyyppit ovat samoin muita alttiimpia (erityisesti pienet ja keskiuuret yritykset, joilla on vähemmän resursseja monimutkaisten järjestelmien toteuttamiseen työntekijöiden suojelemiseksi ja joista joitakin työterveys- ja työturvallisuusongelmat usein enemmän koskevat).
- Tietyt toimialat ovat yhä erityisen vaarallisia (rakentaminen, maanviljelys, kalastus, liikenne, terveys- ja sosiaalipalvelut).

Jo aiemman strategian kaudella käsiteltiin monia terveys- ja turvallisuuskysymyksiä, joiden merkitys kasvaa edelleen. Tällaisia ovat ainakin seuraavat:

- väestökehitys ja aktiiviväestön ikääntyminen
- uuden työllisyysuuntauksien, myös itsenäisen työn lisääntyminen, alihankinta ja työpaikkojen lisääntyminen pk-yrityksissä
- Eurooppaan suuntautuvat uudet ja suuremmat muuttovirrat.

Lisäksi naisten osallistuminen työelämään lisääntyy edelleen, mihin usein liittyy sukupuolten erottelu työpaikalla. Erityisesti naisia koskevat terveys- ja turvallisuuskysymykset onkin otettava paremmin huomioon.

Tietentyypiset ammattitaudit ovat lisääntymässä (tuki- ja liikuntaelinten sairaudet, tulehdukset sekä psyykkiseen paineeseen liittyvät vaivat). Ammatillisten riskien luonne muuttuu innovaatiovauhdin kiihtymisen ja uusien riskitekijöiden ilmaantumisen (työpaikkavälikalta, myös sukupuolinen häirintä ja työpaikkakiusaaminen, riippuvuudet) sekä työelämän muutosten myötä (yhä pirstoutuneempi työelämä). Nämä muutokset edellyttävät kohdennettua tutkimusta, jotta tilanteesta saadaan parempi kuva ja voidaan määritellä tehokkaat ennaltaehkäisytoimenpiteet. Lisäksi yhteisön lainsäädännön käytännön täytäntöönpano vaihtelee merkittävästi jäsenvaltioittain.

Kaikista näistä syistä on jatkettava toimia työterveyden ja -turvallisuuden edistämiseksi seuraavien viiden vuoden aikana.

3. YHTEISÖN STRATEGIAN TAVOITTEET VUOSINA 2007–2012

Yhteisön strategian ensisijainen tavoite on myös vuosina 2007–2012 työtapaturmien ja ammattitautien jatkuva, kestävä ja tasainen vähentäminen. Komissio katsoo, että näiden vuosien yleistavoitteena pitäisi olla vähentää työtapaturmien esiintymistä EU-27:ssä 25 prosenttia 100 000 työntekijää kohti laskettuna.

Tämän kunnianhimoisen tavoitteen saavuttamiseksi ehdotetaan seuraavaa:

- taataan EU:n lainsäädännön asianmukainen täytäntöönpano (vrt. kohta 4.1 ja 4.2)

- tuetaan pk-yrityksiä, kun ne panevat lainsäädäntöä täytäntöön (vrt. kohta 4.1)
- sopeutetaan oikeudellisia puitteita työelämän muutokseen ja yksinkertaistetaan niitä erityisesti pk-yritykset huomioon ottaen (vrt. kohta 4.3)
- tuetaan kansallisten strategioiden suunnittelua ja toteuttamista (vrt. kohta 5)
- rohkaistaan työnantajia muuttamaan käytöstään työntekijöihin nähden ja tuetaan työntekijöiden terveyttä suosivia työnantajien toimintatapoja (vrt. kohta 6)
- kehitetään menetelmiä uusien potentiaalisten riskien tunnistamista ja arviointia varten (vrt. kohta 7)
- parannetaan edistymisen seuranta (vrt. kohta 8)
- edistetään työterveyttä ja -turvallisuutta kansainvälisesti (vrt. kohta 9).

4. NYKYAIKAISTEN JA TEHOKKAIDEN LAINSÄÄDÄNTÖPUITTEIDEN LUOMINEN

4.1 Vahvistetaan yhteisön lainsäädännön täytäntöönpanoa

Yhteisön säännösten tehokas täytäntöönpano on välttämätöntä työntekijöiden elämän ja terveyden suojelemiseksi sekä samalla sen varmistamiseksi, että kaikki Euroopan laajoilla markkinoilla toimivat yritykset ovat tasavertaisessa asemassa.

Vuonna 2004 komissio antoi raportin puitedirektiivin 89/391/ETY ja sen viiden ensimmäisen erityisdirektiivin täytäntöönpanosta⁵. Raportin keskeisissä päätelmissä vahvistuu käsitys, että näillä on myönteinen vaikutus kansallisiin suojelujärjestelmiin. Raportissa todetaan kuitenkin vakavia puutteita yhteisön lainsäädännön soveltamisessa, erityisesti riskialttiina pidetyillä toimialoilla ja kaikkien heikoimmassa asemassa olevien työntekijäryhmien osalta (nuoret, määräaikaissopimuksilla palkatut työntekijät ja heikosti koulutetut työntekijät), varsinkin pk-yrityksissä ja julkissektorilla.

Yhteisön lainsäädännön paremmalla noudattamisella tuetaan tehokkaasti työtapaturmien ja ammatillisten sairauksien vähentämistä. Tämän tavoitteen saavuttaminen edellyttää kaikilta vahvempaa sitoutumista niin yhteisön kuin jäsenvaltioidenkin tasolla.

Komission on osaltaan perussopimusten valvojana varmistettava, että yhteisön direktiivit siirretään osaksi kansallista lainsäädäntöä ja pannaan tehokkaasti täytäntöön. Komissio avustaa tässä jäsenvaltioita mutta myös toteuttaa tehokasta valvontaa ja käynnistää tarvittaessa rikkomismenettelyjä, kuten on jo aiemminkin tehty.

Jäsenvaltioilla on puolestaan velvollisuus varmistaa, että yhteisön lainsäädännöllä on täysimittainen vaikutus. Tämän vuoksi terveys ja turvallisuus Euroopan yrityksissä ovat edelleenkin komission keskeisiä huolenaiheita. Pk-yritysten erityisolosuhteisiin ja -tarpeisiin on vastattava nykyistä paremmin, erityisesti riskien arvioinnin ja työntekijöiden osallistumisen ja koulutuksen kohdalla sekä perinteisesti riskialttiilla aloilla, kuten maataloudessa, rakentamisessa ja liikenteessä vallitsevien olosuhteiden osalta.

⁵ KOM(2004) 62, 5.2.2004.

Kansallisissa strategioissa pitäisikin asettaa etusijalle sellaisten välineiden suunnittelu, joilla taataan lainsäädännön korkeatasoinen toteutuminen erityisesti pk-yrityksissä ja riskialttiilla toimialoilla. Tällaisia välineitä ovat

- hyvien toimintatapojen levittäminen paikallistasolla
- toimihenkilöiden ja työntekijöiden kouluttaminen
- yksinkertaisten välineiden kehittäminen riskinarvioinnin helpottamiseksi
- helppotajuisten ja helposti sovellettavien tietojen ja ohjeiden välittäminen selkeällä kielellä
- tiedotuksen kehittäminen ja neuvonnan saatavuuden parantaminen
- korkeasoisten ja kohtuuhintaisten ulkoisten ennaltaehkäisypalveluiden saatavuus
- työsuojelutarkastajien hyödyntäminen muutoksen välittäjinä, jotka edistävät lainsäädännön noudattamista pk-yrityksissä ensin valistamalla, suostuttelemalla ja kouluttamalla ja sen jälkeen tiukentamalla täytäntöönpanon valvontaa tarpeen mukaan
- yhteisön ja jäsenvaltioiden tasoisten talouskannustimien käyttäminen (esim. rakennerahastojen välityksellä) erityisesti mikroyrityksissä ja pienyrityksissä.

Uuden Progress-ohjelman kautta ja yhteistyössä työterveyden ja työturvallisuuden neuvoa-antavan komitean kanssa komissio jatkaa direktiivien 92/57/EY⁶ (tilapäiset tai liikkuvat rakennustyömaat), 2004/40/EY⁷ (sähkömagneettiset kentät) ja 2006/25/EY⁸ (optinen säteily) asianmukaista soveltamista käsittelevien käytännön oppaiden laatimista. Ohjeissa otetaan tarvittaessa huomioon kehittymässä olevia ja vastikään havaittuja terveysriskejä käsittelevän tiedekomitean mahdolliset lausunnot.

Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto keskittyy tiedotus- ja tukitoimissaan ja hyvien käytäntöjen levittämisessä yhä selvemmin riskialttiisiin toimialoihin ja pk-yrityksiin.

Työterveyden ja työturvallisuuden neuvoa-antava komitea jatkaa työtään niiden alojen määrittämiseksi, joille olisi laadittava hyvien toimintatapojen oppaita, ja pyrkii tekemään tällaiset oppaat pk-yritysten kannalta helpommin ymmärrettäviksi.

Käytännössä on tullut ilmi suuria terveys- ja turvallisuuslainsäädännön soveltamisongelmia, kun kyseessä on alihankintatilanne, jolloin kukin työnantaja usein rajoittaa ennaltaehkäisytoimensa koskemaan ainoastaan omia työntekijöitään. Tällaisiin tilanteisiin,

⁶ EYVL L 245, 26.8.1992, s. 6.

⁷ EUVL L 159, 30. 4.2004, s. 1.

⁸ EUVL L 114, 27.4.2004, s. 38.

jotka ovat yhä yleisempiä, on kiinnitettävä erityishuomiota sekä kansallisella että yhteisön tasolla.

Komissio tarkastelee yhdessä työterveyden ja työturvallisuuden neuvoa-antavan komitean kanssa työnantajien välisiä yhteistyötapoja, kun samalla työpaikalla toimii useita alihankintatasoja, sekä tutkii mahdollisuutta antaa tästä suosituksia.

Puitedirektiivin 89/391/ETY 7 artiklan täytäntöönpanossa on suuria eroja, jotka koskevat ennaltaehkäisypalveluiden laatua, kattavuutta ja saatavuutta. Syynä tähän voivat olla jäsenvaltioissa käytettävien, vaadittavien toimivaltuuksien ja pätevyyskriteerien määritelmien erot sekä ennaltaehkäisytoimien liiallinen ulkoistaminen.

Tilannetta arvioidaan Euroopan tasolla, ja tämän pohjalta komissio tarkastelee mahdollisuutta antaa suositus, jossa jäsenvaltioita kehoitettaisiin toteuttamaan aloitteita laadukkaiden ennaltaehkäisypalveluiden saatavuuden helpottamiseksi erityisesti pk-yrityksissä, kun yrityksessä ei ole käytettävissä tarvittavaa omaa osaamista.

4.2. Lainsäädännön soveltamisen valvontaa koskevan yhteistyön syventäminen

Jotta kaikissa jäsenvaltioissa voitaisiin taata samanlainen suojelun taso, on välttämätöntä, että työterveyttä ja -turvallisuutta koskevan yhteisön säännösten toteuttamiseksi annettua kansallista lainsäädäntöä sovelletaan tehokkaasti ja tasavertaisesti. Komissio tukee edelleenkin johtavien työsuojelutarkastajien komitean työtä yhteisön tasolla, jotta voitaisiin tehostaa lainsäädännön soveltamisen valvontaa ja seurantaa, helpottaa työsuojelutarkastajien yhteistyötä ja tehostaa yhteisiä toimia tietyillä toimialoilla tai erityisten riskien osalta.

Johtavien työsuojelutarkastajien komiteaa kehoitetaan

- tarkastelemaan perimmäisiä syitä niihin eroihin, joita on työtapaturmien esiintyvyydessä jäsenvaltioiden välillä, ja vaihtamaan kokemuksia uusista ratkaisuista, jotka ovat osoittaneet toimivuutensa
- jatkamaan työtänsä, joka liittyy työsuojelutarkastajien tehtäviin REACH-asetuksen vaikutuksen analysoinnissa, sekä pyrkimään synergiaetuihin ja kehittämään yhteistyötä muiden, markkinoiden seurannasta ja ympäristöpolitiikasta vastaavien tarkastuselinten kanssa
- jatkamaan sellaisten välineiden kehittämistä, joilla voidaan vaihtaa tietoja käytännön soveltamiseen liittyvistä ongelmista ja joiden avulla ongelmia voidaan käsitellä yhteistyössä
- vahvistamaan yhteistyötään työterveyden ja työturvallisuuden neuvoa-antavan komitean kanssa, erityisesti lainsäädäntöaloitteiden valmisteluun sekä direktiivien täytäntöönpanon arviointiin liittyvissä tehtävissä.

Kansallisella tasolla on varattava riittävät resurssit, jotta työsuojelutarkastajat voivat varmistaa, että kohderyhmät noudattavat velvollisuuksiaan ja kykenevät myös käyttämään oikeuksiaan. Tähän kuuluu myös valvonta sekä varoittavat ja oikeasuhteiset seuraamukset, jos

työterveys- ja työturvallisuussäätöjä ei noudateta. Siirtolaisvirtojen kaltaiset uudet haasteet edellyttävät tarkemmin kohdistettua valvontaa ja tarkastajien osaamisen kehittämistä.

4.3. Lainsäädäntöpuitteiden yksinkertaistaminen ja niiden sopeuttaminen muutoksiin

Komissio vastaa sääntelypuitteiden sopeuttamisesta tekniikan tuoreimpaan kehitykseen ja työelämän muutoksiin. Samalla se noudattaa johdonmukaisen, yksinkertaisen ja tehokkaan lainsäädännön periaatteita sekä yhteisön tavoitetta, joka koskee yrityksiin kohdistuvan hallinnollisen rasituksen pienentämistä.

Komissio

- selvittää parhaillaan käynnissä olevan työmarkkinaosapuolten kuulemisen perusteella mahdollisia aloitteita, joilla pyrittäisiin vahvistamaan tuki- ja liikuntaelimitykseen, karsinogeenisiin aineisiin sekä pistosten aiheuttamiin infektioihin liittyvien riskien ennaltaehkäisyä
- antaa kolmannen luettelon kemiallisten aineiden suuntaa-antaviksi arvoiksi
- laatii arviointiraportin direktiivien 92/57/ETY (tilapäiset tai liikkuvat rakennustyömaat) ja 92/58/ETY (työssä käytettävät turvallisuus- ja/tai terveysmerkit)⁹, 92/91/ETY (kaivannaisteollisuus)¹⁰ ja 92/104/ETY (avo- ja kaivoslouhintateollisuus)¹¹ sekä 92/29/ETY (aluksilla tapahtuva sairaanhoito)¹² ja 93/103/EY (kalastusalueet)¹³ täytäntöönpanosta
- arvioi toimenpiteitä, joita on toteutettu itsenäisiä ammatinharjoittajia koskevien suositusten¹⁴ sekä eurooppalaisen ammattitaituluettelon¹⁵ pohjalta.

Hallinnollisen ja institutionaalisen sääntelykehiksen arviointi ja sen yksinkertaistaminen ovat edelleenkin komission keskeisiä painopisteitä tiedonannoissa ”Parempaa sääntelyä kasvun ja työllisyyden edistämiseksi Euroopan unionissa”¹⁶ ja ”Yhteisön Lissabon-ohjelman toteuttaminen – strategia sääntely-ympäristön yksinkertaistamiseksi”¹⁷ ilmoitettujen periaatteiden mukaisesti.

Komissio

- jatkaa työtään työterveys- ja työturvallisuusediktivien koontamiseksi ja tarkastelee mahdollisuuksia lainsäädännön yksinkertaistamiseksi, jotta ylimääräistä

⁹ EYVL L 245, 26.8.1992, s. 23.

¹⁰ EYVL L 348, 28.11.1992, s. 9.

¹¹ EYVL L 404, 31.12.1992, s. 10.

¹² EYVL L 113, 30.4.1992, s. 19.

¹³ EYVL L 307, 13.12.1993.

¹⁴ EUVL L 53, 28.2.2003, s. 45.

¹⁵ EUVL L 238, 25.9.2003, s. 28.

¹⁶ KOM(2005) 97, 16.3.2005.

¹⁷ KOM(2005) 535, 25.10.2005.

hallinnollista taakkaa voitaisiin pienentää vaarantamatta kuitenkaan tässä tiedonannossa ilmaistujen tavoitteiden saavuttamista tai suojelun nykyistä tasoa

- ehdottaa johtavien työsuojelutarkastajien komitean perustamisesta tehdyn päätöksen muuttamista komitean jäsenmäärän pienentämiseksi ja sen toiminnan parantamiseksi
- edistää yhteisten arviointimenetelmien laatimista työterveys- ja työturvallisuudirektiivejä varten käytännön täytäntöönpanoa koskevan raportoinnin yksinkertaistamista ja järkipäätöksiä koskevan tulevan direktiivin valossa¹⁸.

Kansallisella tasolla kaikkien tuntuvien, yrityksiin kohdistuvien yksinkertaistamispyrkimysten on johdettava kansallisten puiteiden parantamiseen ja yksinkertaistamiseen ilman nykyisen suojelutason madaltamista. Komissio on jo ehdottanut, että yksinkertaistamiseen tähtäävä sääntelyn parantaminen kirjattaisiin kansallisiin Lissabon-ohjelmiin, ja se suosittelee, että jäsenvaltiot ilmoittavat nykyisistä ja suunnitelluista toimistaan.

5. KANSALLISTEN STRATEGIOIDEN KEHITTÄMISEN JA TÄYTÄNTÖÖNPANON TUKI

Yhteisön strategian onnistuminen riippuu jäsenvaltioiden sitoutumisesta johdonmukaisiin kansallisiin strategioihin, joissa asetetaan määrällisiä tavoitteita työtapaturmien ja ammattitautien vähentämiseksi, jotka on kohdennettu niihin toimialoihin ja yrityksiin, joissa tulokset ovat heikoimpia, ja joissa keskitytään yleisimpiin riskeihin ja heikoimmassa asemassa oleviin työntekijöihin. Strategioiden perustana pitäisi olla kansallisen tilanteen yksityiskohtainen arviointi, johon osallistuvat kaikki sidosryhmät ja jossa myös kuullaan kaikkia sidosryhmiä, erityisesti työmarkkinaosapuolia.

Työterveyden ja työturvallisuuden neuvoa-antava komitea tarjoaa oivan foorumin kolmikantaiselle tietojenvaihdolle kansallisten strategioiden sisällöstä, niiden tavoitteista, toteutetuista toimista ja strategioiden nivoutumisesta yhteisön strategiaan sekä toteutetusta edistymisen seurannasta. Työterveyden ja työturvallisuuden neuvoa-antavassa komiteassa vaihdetaan lisäksi kokemuksia ja hyviä toimintatapoja ja valvotaan, että kansalliset strategiat laaditaan johdonmukaisella tavalla ja siten, että ne tarjoavat vastaavan suojelutason kaikkialla EU:ssa.

Neljä aihealuetta ansaitsee erityishuomiota kansallisissa strategioissa:

5.1. Terveiden seurannan ennaltaehkäisevän tehokkuuden lisääminen

Huonot työterveysolot voivat vaikuttaa pitkällä aikavälillä ja olla syynä ammattitauteihin ja terveysongelmiin, jotka havaitaan vasta pitkän ajan kuluttua, jopa 20 vuotta kestäneen altistumisen jälkeen, kuten asbestin kohdalla on havaittu. Työntekijöiden terveydentilan seuranta on ensisijaisen tärkeä ennaltaehkäisyväline.

¹⁸ KOM(2006) 390, 14.7.2006.

Komissio rohkaisee jäsenvaltioita ja yrityksiä luomaan järjestelmälliset menettelyt, joilla kerätään ja analysoidaan työntekijöiden lääketieteellisestä seurannasta saatuja tietoja, jotta ennaltaehkäisyä voidaan tehostaa mutta samalla välttää yrityksiin kohdistuvien muodollisuuksien lisääminen. Kansallisten terveysjärjestelmien on toimittava aktiivisemmin, ja niihin on liitettävä muun muassa toimia, joilla lisätään lääkäreiden tietoisuutta potilaidensa terveystaustasta ja työoloista.

5.2. Toiminta työntekijöiden kuntoutuksen ja työelämään paluun tukemiseksi

Vuositain noin 350 000 työntekijän on vaihdettava työtä tapaturman seurauksena, noin 300 000 kärsii pysyvistä vammoista ja 15 000 joutuu pysyvästi työmarkkinoiden ulkopuolelle¹⁹.

Jäsenvaltioita rohkaistaan liittämän kansallisiin strategioihinsa erityistoimia (tukia, henkilökohtaiseen tilanteeseen sopeutettua koulutusta jne.), joilla vahvistetaan kuntoutusta ja työelämään paluuta sellaisten työntekijöiden osalta, jotka ovat olleet pitkään pois työelämästä työtapaturman, ammattitaudin tai vamman vuoksi.

5.3. Sosiaalisten ja demografisten muutosten kohtaaminen

EU:n väestökehityksestä johtuvat haasteita on tuotu esille komission tiedonannossa ”Euroopan väestökehitys – Haasteista mahdollisuuksiin”²⁰. Työterveys- ja työturvallisuuspolitiikalla voidaan tukea vastaamista näihin haasteisiin, varsinkin sopeuttamalla työpaikat paremmin yksilöllisiin tarpeisiin ja soveltamalla nykyistä paremmin tärkeitä ergonomian periaatteita työpaikkojen suunnitteluun ja työn järjestelyyn.

Vaikka onkin selvää, että Euroopan ikääntyvän aktiiviväestön tarpeisiin on vastattava, ei myöskään pidä unohtaa nuorempia työntekijöitä, erityisesti niitä nuoria, jotka altistuvat työperäisille riskeille. Tällöin ainoastaan siirrettäisiin riski nuorempiin ryhmiin ja luotaisiin pohja tuleville ongelmille.

Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirastoa kehoitetaan riskienseurantakeskuksensa välityksellä analysoimaan niitä haasteita, joita naisten, siirtotyöläisten ja nuorten työntekijöiden sekä ikääntyneiden työntekijöiden tulo työmarkkinoille asettaa työterveydelle ja työturvallisuudelle. Näin tuetaan kehityssuuntausten ja uusien riskien sekä välttämättömien toimenpiteiden tunnistamista ja seurantaa.

5.4. Toimintalinjojen yhtenäisyyden parantaminen

Euroopan työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden tehokas suojelu ja edistäminen edellyttää, että työterveys- ja työturvallisuuspolitiikkaa ja muita, näihin vaikuttavia toimintalinjoja koordinoidaan toimivasti yhteisön ja jäsenvaltioiden tasolla. Onkin järkevää hyödyntää synergiaetuja ja pyrkiä johdonmukaisuuteen erityisesti seuraavien politiikan alojen kanssa:

– kansanterveys

¹⁹ Eurostatin työvoimatutkimus 1999, lisäosio ”Työtapaturmat ja työn liittyvät terveysongelmat”, julkaisussa ”Panorama of the European Union: work and health in the EU, A statistical portrait”.

²⁰ KOM(2006) 571.

- alueellinen kehitys ja sosiaalinen koheesio
- julkiset hankinnat
- työllisyys ja rakennemuutokset.

Komissio varmistaa, että työterveyttä ja työturvallisuutta koskevat aloitteet muotoillaan johdonmukaisesti kansanterveysalan toimintalinjojen kanssa, jotta voidaan torjua terveysongelmia, tukea terveenä ikääntymistä ja pidentää aktiivista elämää. Nyt käsillä olevan strategian täytäntöönpanossa otetaan erityisesti huomioon ne tulokset, joita saadaan vuonna 2007 käynnistetystä, vihreään kirjaan ”Tavoitteena savuton Eurooppa: EU:n toimintavaihtoehdot” liittyvästä kuulemisesta sekä toukokuussa 2006 päätökseen saadusta kuulemisesta, jonka otsikkona oli ”Väestön mielenterveyden edistäminen – Tavoitteena Euroopan unionin mielenterveysstrategia”.

Komissio huolehtii sisäisen työterveyttä ja -turvallisuutta käsittelevän ryhmänsä kautta siitä, että muiden politiikan alojen aloitteissa otetaan huomioon niiden vaikutus työterveyteen ja -turvallisuuteen.

Komissio tarkastelee erityisesti niitä mahdollisuuksia, joita tarjoutuu eri ohjelmissa ja yhteisön rahastoissa työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden tason kohentamiseen.

6. KÄYTTÄYTYMISMALLIEN MUUTOSTEN TUKEMINEN

Lainsäädännöllä voidaan muuttaa käyttäytymismalleja. Strategia, jolla pyritään tukemaan ennaltaehkäisykulttuuria, on suunnattava kaikille yhteiskunnan osatekijöille ja sen on ulotuttava työpaikkaa ja aktiiviväestöä laajemmalle. Sillä on edistettävä yleistä kulttuuria, jossa terveyttä tukeva ennaltaehkäisy ja riskien välttäminen ovat keskeisellä sijalla.

6.1. Työterveyden ja -turvallisuuden liittäminen koulutusohjelmiin

Vuosia 2002–2006 koskeneen strategiaan täytäntöönpanosta kansallisella, alueellisella ja paikallistasolla saadut kokemukset osoittavat, että on tärkeää luoda riskien ennaltaehkäisyyn tähtäävä kulttuuri kaikissa koulutusohjelmissa ja kaikilla koulutustasoilla ja -aloilla, myös ammatillisessa koulutuksessa ja korkeakouluissa. Perusasteen koulutuksella on merkittävä tehtävä, sillä ennaltaehkäisyn keskeiset toimintatavat omaksutaan jo lapsena.

Erityishuomiota olisi myös kiinnitettävä nuorten yrittäjien työterveys- ja työturvallisuuskoulutukseen sekä työntekijöille suunnattuun riskejä koskevaan koulutukseen ja keinoihin ehkäistä ja torjua riskejä edeltä käsin. Tämä on erityisen tärkeää pk-yrityksille ja siirtotyöläisille.

Euroopan sosiaalirahastolla on tässä yhteydessä merkittävä tehtävä, kun se tukee jäsenvaltioiden aloitteita, joilla kehitetään ennaltaehkäisyn kulttuuria työterveyden ja työturvallisuuden alalla.

Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirastoa kehoitetaan laatimaan selvitys siitä, missä määrin työterveys ja työturvallisuus on liitetty koulutuspolitiikkaan ja erityisesti ammatilliseen koulutukseen jäsenvaltioissa. Näiden tietojen sekä työterveyden ja työturvallisuuden neuvoa-antavan komitean lausunnon pohjalta komissio tarkastelee mahdollisuuksia antaa suositusehdotus.

Jäsenvaltioita kehoitetaan hyödyntämään nykyistä enemmän Euroopan sosiaalirahaston ja muiden yhteisön rahastojen tarjoamia mahdollisuuksia, kun ne suunnittelevat työnantajien ja työntekijöiden koulutushankkeita työterveyden ja työturvallisuuden alalla.

6.2. Terveellisemmät ja turvallisemmat työpaikat: terveystyöpaikan kasvattaminen ja tiedotuksen tukeminen yrityksissä

Kun yritykset investoivat työntekijöiden terveyden suojeluun ennaltaehkäisevin toimin, ne saavat näkyviä tuloksia: poissaolojen aiheuttamat kustannukset pienenevät, henkilöstön vaihtuvuus vähentyy, asiakastytyväisyys kasvaa, motivaatio lisääntyy, laatu kohentuu ja yrityskuva kirkastuu. Näitä myönteisiä tuloksia voidaan vielä vahvistaa, jos työntekijöitä rohkaistaan terveessä työympäristössä omaksumaan elintapoja, jotka parantavat heidän yleistä terveydentilaansa.

Komissio kannustaa jäsenvaltioita sisällyttämään kansallisiin strategioihinsa erityisaloitteita, joiden kautta erityisesti pk-yritykset saavat käyttöönsä teknistä apua ja neuvontapalveluita työntekijöiden terveyden edistämiseksi.

Komissio kehottaa Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirastoa keräämään ja levittämään tietoja, jolla tuetaan työterveyden edistämiskampanjoiden suunnittelua yhteistyössä yhteisön kansanterveysstrategian ja -ohjelmien kanssa.

Komissio kehottaa Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiötä analysoimaan näiden kampanjoiden todellisia vaikutuksia.

Kun pyritään muuttamaan asenteita työterveys- ja työturvallisuuskysymyksissä, on yrityksissä muun muassa lisättävä eri toimijoiden tietoisuutta ja varmistettava, että työntekijöille tiedottamista sekä työntekijöiden koulutusta ja osallistumista koskevia sääntöjä sovelletaan tehokkaasti ja täysimittaisesti, jolloin työntekijät voivat hankkia tarvittavat ammatilliset taidot, omaksua ennaltaehkäisyajattelun ja hoitaa työtehtävänsä turvallisesti.

Erityisesti pk-yrityksille suunnattua tiedotusta voidaan lisäksi vahvistaa ennaltaehkäisyä tukevilla suorilla tai epäsuorilla taloudellisilla kannustimilla. Kannustaviin toimenpiteisiin voidaan sisällyttää sosiaaliturvamaksujen tai vakuutusmaksujen mahdollinen pienentäminen sen mukaan, miten työympäristön ja tai työtapaturmien vähentämiseen on investoitu, taloudellinen tuki terveyden ja turvallisuuden hallintajärjestelmien luomiseksi tai terveyttä ja turvallisuutta koskevien vaatimusten liittäminen julkisia hankintoja koskeviin sopimuksiin.

Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirastoa kehoitetaan suunnittelemaan toimialakohtaisia tiedotuskampanjoita, jotka on suunnattu erityisesti pk-yrityksiin, ja edistämään terveyden ja turvallisuuden hallintaa yrityksissä kokemusten ja hyvien toimintatapojen vaihdoilla, jotka on kohdennettu tiettyihin toimialoihin.

Työmarkkinaosapuolia kehotetaan suunnittelemaan aloitteita toimialakohtaisen vuoropuhelun puitteissa ja huolehtimaan työntekijöiden edustajien välisen koordinoinnin vahvistamisesta ammatillisten riskien järjestelmällisen hallinnan yhteydessä.

7. UUSIEN JA YHÄ MERKITTÄVÄMPIEN RISKIEN KOHTAAMINEN

7.1. Uusien riskien havaitseminen

Sekä perustutkimus että sovellettu tutkimus ovat välttämättömiä, kun lisätään tietämystä työterveydestä ja -turvallisuudesta, kuvataan mahdollisia altistumistilanteita, tunnistetaan syitä ja seurauksia tai kehitetään ennaltaehkäiseviä ratkaisuja ja uutta teknologiaa. Tieteellinen tutkimus tarjoaa perusteet ja näytön, joihin poliittisten päätösten on pohjaututtava.

Tutkimustyön painopisteisiin on luettava psykososiaaliset kysymykset, tuki- ja liikuntaelinten sairaudet, vaaralliset aineet, lisääntymiselle aiheutuvien riskien tuntemus, terveyden ja turvallisuuden hallinta, useampiin yhdessä vaikuttaviin tekijöihin liittyvät riskit (esim. työn järjestelyt ja työpaikan suunnittelu, ergonomia, altistuminen sekä fysikaalisille ja kemiallisille tekijöille) sekä nanoteknologiaan liittyvät potentiaaliset riskit.

Yhteisön tasolla jatketaan toiminnan vahvistamista mm. tutkimuksen seitsemännessä puiteohjelmassa työturvallisuutta ja ympäristöä käsittelevän teknologiayhteisön avulla, joka on julkaissut strategisen tutkimusohjelmansa vuonna 2006. Useita kysymyksiä on jo valittu tulevia ehdotuspyyntöjä varten, ja ne liittyvät mainitun puiteohjelman erilaisiin aihepiireihin, kuten terveyteen, nanotutkimukseen, nanoteknologiaan, materiaaleihin ja uuteen tuotantoteknologiaan sekä humanistisiin ja yhteiskunta- ja taloustieteisiin: työterveyden ja -turvallisuuden taloudellisen ulottuvuuden arviointi ja työntekijöiden altistuminen nanohiukkasille, teollisuuden riskien hallinta, henkilösuojaimet sekä rakenteellinen turvallisuus. Tämän lisäksi kansallisten tutkimusohjelmien olisi lähennyttävä toisiaan. Kansallisten teknologiayhteisöjen syntyminen voi tässä yhteydessä olla merkittävää.

Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirastoa kehotetaan edistämään työterveyttä ja -turvallisuutta käsittelevien kansallisten tutkimuslaitosten yhteisten painopisteiden määrittämistä, tulosten vaihtoa sekä työterveyden ja -turvallisuuden tarpeiden huomioon ottamista kansallisissa tutkimusohjelmissa.

Euroopan työterveys- ja työturvallisuusviraston riskienseurantakeskuksen olisi parannettava riskien ennakointia, myös uuteen teknologiaan liittyvien ja biologisten riskien sekä ihmisen ja koneen monimutkaisiin rajapintoihin ja väestökehitykseen liittyvien riskien osalta.

Komissio rohkaisee jäsenvaltioita ja työmarkkinaosapuolia edistämään perustutkimuksen tulosten nopeaa käytännön soveltamista tarjoamalla yksinkertaisia ennaltaehkäisyvälineitä erityisesti pk-yritysten käyttöön.

7.2. Mielenterveyden edistäminen työpaikalla

Mielenterveysongelmat ovat tällä hetkellä neljänneksi yleisin työkyvyttömyyden syy. WHO on arvioinut, että vuoteen 2020 mennessä masennuksesta tulee tärkein työkyvyttömyyden syy. Työpaikka voi olla erinomainen ympäristö psykologisten ongelmien torjuntaan ja paremman mielenterveyden edistämiseen.

Komissio rohkaisee jäsenvaltioita liittämään kansallisiin strategioihinsa erityisaloitteita, joilla tuetaan sekä mielenterveysongelmien ennaltaehkäisyä että mielenterveyden parantamista, ja pyrkimään synergiaetuihin aiheeseen liittyvien yhteisön aloitteiden kanssa. Tähän kuuluu myös kehitysvammaisten työskentely.

Komissio korostaa työmarkkinaosapuolten kanssa käytävien neuvottelujen merkitystä työpaikkaväkivallan ja -kiusaamisen ehkäisemiseksi, ja komissio kannustaa niitä tekemään päätelmiä arvioinnista, joka koskee työperäistä stressiä koskevan eurooppalaisen puitesopimuksen täytäntöönpanoa.

8. SAAVUTETUN EDISTYMISEN ARVIOIMINEN

Jotta nyt esitetyn strategian täytäntöönpanoa voitaisiin asianmukaisesti seurata, on suunniteltava uusia välineitä, joilla voidaan mitata saavutettua edistymistä ja kaikkien eri toimijoiden ponnisteluja niin kansallisella kuin Euroopan tasolla.

Yhteisön tilasto-ohjelman puitteissa komissio on hyväksynyt ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi, jolla pyritään muun muassa vakiinnuttamaan ESAW-²¹ ja EODS-menetelmät²² ja varmistamaan, että jäsenvaltiot toimittavat komissiolle järjestelmällisesti tällaiset hallinnolliset tiedot. Komissio myös vahvistaa työterveyttä ja työturvallisuutta koskevien tilastotietojen keruuta kyselytutkimusten yhteydessä.

Komissio laatii yhdessä työterveyden ja työturvallisuuden neuvoa-antavan komitean kanssa yhteisön järjestelmän, jonka avulla on mahdollista kerätä ja vaihtaa tietoja kansallisista strategioista sekä arvioida asetettujen päämäärien toteutumista ja kansallisten ennaltaehkäisyrakenteiden ja toteutettujen ponnistelujen tehokkuutta. Komissio edistää määrällisten indikaattorien suunnittelua, jotta Euroopan tilastojärjestelmästä ja mielipidekyselyistä saatuja työterveyttä ja työturvallisuutta koskevia tietoja voidaan rikastaa.

9. TYÖTERVEYDEN JA TYÖTURVALLISUUDEN EDISTÄMINEN KANSAINVÄLISELLÄ TASOLLA

Talouden globalisaation yhä jatkuessa on täysin EU:n etujen mukaista pyrkiä nostamaan työnormien tasoa koko maailmassa ja toimia monenkeskisesti yhteistyössä toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa ja kahdensivulisesti suhteissa kolmansien maihin. Euroopan unionin on myös autettava ehdokasmaita valmistautumaan yhteisön säännösten

²¹ Euroopan työtapaturmatilastot.

²² Euroopan ammattitautitilastot.

täytäntöönpanoon. Tässä yhteydessä EU:n olisi edistettävä ennaltaehkäisyn periaatteita, jotka on määritelty sen työterveys- ja työturvallisuuspolitiikassa

- vahvistamalla yhteistyötään ILO:n, WHO:n ja muiden kansainvälisten järjestöjen kanssa korkeatasoisemman suojelun edistämiseksi maailmanlaajuisesti
- tekemällä yhteistyötä muiden maiden kanssa, jotta voitaisiin edistää ILO:n vuonna 2003 hyväksymän maailmanlaajuisen työterveys- ja työturvallisuusstrategian täytäntöönpanoa sekä vuonna 2006 hyväksytyn työterveyden ja työturvallisuuden edistämispuitteita koskevan yleissopimuksen ratifiointia
- rohkaisemalla jäsenvaltioita ratifioimaan ILO:n yleissopimukset
- työskentelemällä kolmansien maiden ja kansainvälisten organisaatioiden kanssa, jotta saataisiin aikaan maailmanlaajuinen asbestin tai asbestia sisältävien tuotteiden valmistus-, myynti- ja käyttökielto, sekä edistämällä työterveyttä ja -turvallisuutta yleisesti
- tehostamalla tietojen keruuta tapaturmista vakavia tapaturmia koskevien raportointivaatimusten avulla, jolloin tällaisten tietojen vertailukelpoisuus parantuu
- vahvistamalla yhteistyötä kehittyneiden talouksien, esimerkiksi Yhdysvaltojen, Kanadan, Australian ja Japanin, kanssa sekä kehittyvien talouksien, kuten Kiinan ja Intian kanssa
- avustamalla ehdokasmaita niiden pyrkimyksissä panna täytäntöön työterveyttä ja -turvallisuutta koskeva yhteisön säännöstö.

10. PÄÄTELMÄT

Sekä taloudellisista että inhimillisistä syistä työterveys ja työturvallisuus on syytä nostaa yhteisön poliittisen asialistan kärkeen.

Lissabonin strategian ytimessä on sitoutuminen työllisyyden ja tuottavuuden kasvattamiseen kilpailukyvyyn parantamiseksi. Kaikilta toimijoilta vaaditaan entistä suurempia ponnisteluja, jotta työterveydessä ja -turvallisuudessa voitaisiin EU:ssa saavuttaa parempia tuloksia. Työterveydellä ja -turvallisuudella on ensiarvoinen merkitys, kun vahvistetaan yritysten kilpailukykyä ja tuottavuutta ja edistetään sosiaalisen suojelun järjestelmien toimivuutta, sillä niiden kautta voidaan vähentää onnettomuuksien, tapaturmien ja sairauksien aiheuttamia kustannuksia ja lisätä työntekijöiden motivaatiota. Työtapaturmat ja ammattitaudit aiheuttavat valtavan rasituksen julkisille ja yksityisille sosiaalisen suojelun järjestelmille, mikä edellyttää yhtenäistä, koordinoitua ja strategista toimintaa ja yhteistyötä keskeisten sidosryhmien välillä Euroopan unionissa, kun suunnitellaan yhteisön ja jäsenvaltioiden politiikkaa. Komissio aikoo yhteistyössä muiden alalla vaikuttavien toimijoiden kanssa suunnitella sosiaalisen toimintaohjelman tulostaulukoon konkreettisia, yhteisön tasolla toteutettavia toimia ja niihin liittyvän tarkan aikataulun. Näin täydennetään niitä toimia, joita jäsenvaltiot sitoutuvat käynnistämään.

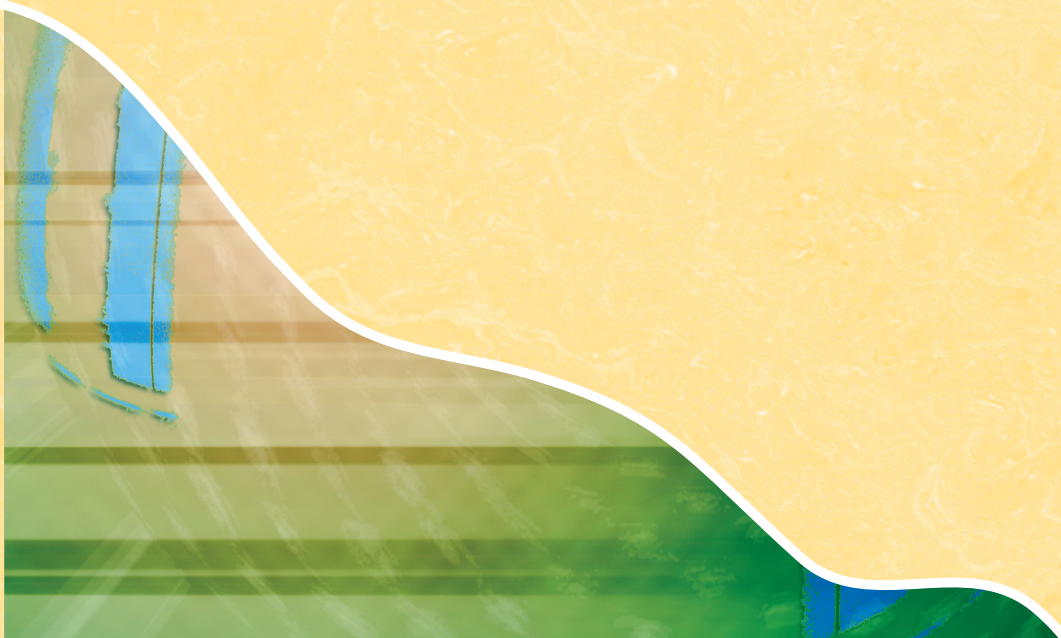
Tällä tiedonannolla komissio haluaa rohkaista kaikkia sidosryhmiä yhteiseen toimintaan, jotta voitaisiin vähentää työtaturmien ja ammattitautien kustannuksia ja tehdä hyvinvoinnista työpaikalla todellisuutta Euroopan kansalaisille. Näin otettaisiin todellinen askel eteenpäin 10. toukokuuta 2005 hyväksytyn ”Kansalaisten toimintasuunnitelman” täytäntöönpanossa.

- 2007: 1 Tasa-arvo valtatiellä. Hallituksen tasa-arvo-ohjelman 2004-2007 loppuraportti.
ISBN 978-952-00-2258-7 (PDF) Ensipainos
ISBN 978-952-00-2414-7 (nid.)
ISBN 978-952-00-2415-4 (PDF)
- 2 Men and Gender Equality Policy in Finland.
ISBN 978-952-00-2269-3 (pb)
ISBN 978-952-00-2270-9 (PDF)
- 3 Hyvinvointi 2015 -ohjelma. Sosiaalialan pitkän aikavälin tavoitteita.
ISBN 978-952-00-2275-4 (nid.)
ISBN 978-952-00-2276-1 (PDF)
- 4 HTP-arvot 2007. Haitallisiksi tunnetut pitoisuudet.
ISBN 978-952-00-2307-2 (nid.)
ISBN 978-952-00-2308-9 (PDF)
- 5 Seulontaohjelmat. Opas kunnille kansanterveystyöhön kuuluvien seulontojen järjestämisestä. Screeningprogram. Handbok för kommuner om ordnande av screening som ett led i folkhälsoarbetet.
ISBN 978-952-00-2309-6 (nid.)
ISBN 978-952-00-2310-2 (PDF)
- 6 Leena Tamminen-Peter, Maj-Britt Eloranta, Marja-Leena Kivivirta, Eija Mämmelä, Irma Salokoski, Arja Ylikangas. Potilaan siirtymisen ergonominen avustaminen. Opettajan käsikirja.
ISBN 978-952-00-2313-3 (nid.)
ISBN 978-952-00-2314-0 (PDF)
- 7 Sairauspoissaolokäytäntö työpaikan ja työterveyshuollon yhteistyönä.
ISBN 978-952-00-2317-1 (nid.)
ISBN 978-952-00-2318-8 (PDF)
- 8 Arbetsplatsen och företagshälsovården i samarbete om sjukskrivningspraxis
ISBN 978-952-00-2319-5 (inh.)
ISBN 978-952-00-2320-1 (PDF)
- 9 Nationell beredskapsplan för en influensapandemi. (Publiceras bara på Internet www.stm.fi).
ISBN 978-952-00-2325-6 (PDF)
- 10 National preparedness plan for an influenza pandemic. (Published only at Internet www.stm.fi).
ISBN 978-952-00-2326-3 (PDF)
- 11 Toimeentulotuki. Opas toimeentulotukilain soveltajille. 6. korj. p.
ISBN 978-952-00-2334-8 (nid.)
ISBN 978-952-00-2335-5 (PDF)
- 12 Utkomststöd. Handbok för tillämpning av lagen om utkomststöd.
ISBN 978-952-00-2336-2 (inh.)
ISBN 978-952-00-2337-9 (PDF)
- 13 Asumista ja kuntoutusta. Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluja koskeva kehittämissuositus.
ISBN 978-952-00-2338-6 (nid.)
ISBN 978-952-00-2339-3 (PDF)
- 14 Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön tehtävärakennesuositus. Toim. Pirjo Sarvimäki, Aki Siltaniemi.
ISBN 978-952-00-2366-9 (nid.)
ISBN 978-952-00-2367-6 (PDF)

- 2007: 15 Säker läkemedelsbehandling. Nationell handbok för genomförande av läkemedelsbehandling inom social- och hälsovården.
ISBN 978-952-00-2368-3 (inh.)
ISBN 978-952-00-2369-0 (PDF)
- 16 Kvalitetsrekommendation för främjande av hälsa.
ISBN 978-952-00-2372-0 (inh.)
ISBN 978-952-00-2373-7 (PDF)
- 17 Seksuaali- ja lisääntymisterveiden edistäminen. Toimintaohjelma 2007-2011.
ISBN 978-952-00-2376-8 (nid.)
ISBN 978-952-00-2377-5 (PDF)
- 18 Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimukset valtio-, kunta- ja yksityissektorilla
ISBN 978-952-00-2392-8 (nid.)
ISBN 978-952-00-2393-5 (PDF)
- 19 Tietoturvallisuussuunnitelman laatiminen. Opas sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköille.
ISBN 978-952-00-2398-0 (nid.)
ISBN 978-952-00-2399-7 (PDF)
- 20 HTP-värden 2007. Koncentrationer som befunnits skadliga.
ISBN 978-952-00-2404-8 (inh.)
ISBN 978-952-00-2405-5 (PDF)
- 21 Behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården inom den statliga, kommunala och privata sektorn
ISBN 978-952-00-2446-8 (inh.)
ISBN 978-952-00-2447-5 (PDF)
- 22 Valtioneuvoston periaatepäätös huumausainepoliittisesta yhteistyöstä vuosille 2008-2011. Statsrådets principbeslut om narkotikapolitiskt samarbete för åren 2008-2011.
ISBN 978-952-00-2470-3 (nid.)
ISBN 978-952-00-2471-0 (PDF)
- 23 Terveiden eriarvoisuus Suomessa. Toim. Hannele Palosuo, Seppo Koskinen, Eero Lahelma.
ISBN 978-952-00-2474-1 (nid.)
ISBN 978-952-00-2475-8 (PDF)
- 24 Euroopan työsuojelustrategia 2007 – 2012.
ISBN 978-952-00-2484-0 (nid.)
ISBN 978-952-00-2485-7 (PDF)

Euroopan unionin neuvosto hyväksyi strategiaa koskevan päätöslauselman 25.6.2007. Vuosien 2007 – 2012 työsuojelustrategiassa on yksi selkeä tavoite; työtapaturmien vähentäminen 25 % strategiakauden aikana. Tärkeitä keinoja tavoitteen saavuttamiseksi ovat lainsäädännön parantaminen, yksinkertaistaminen ja asianmukainen toimeenpano. Myös kansallisten strategioiden suunnittelu ja toteuttaminen ovat keskeisiä asioita.

Internetissä: www.stm.fi > Julkaisut

Tätä julkaisua myy ja välittää:

Yliopistopainon kirjamyynti
PL 4 (Vuorikatu 3 A)
00014 HELSINGIN YLIOPISTO
Puhelin (09) 7010 2363
Fax (09) 7010 2374
books@yliopistopaino.fi
www.yliopistopaino.fi/kirjamyynti

ISSN 1236-2050
ISBN 978-952-00-2484-0

 SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

